

Tionscadail Ghníomhaíochta

Tugann an chuid seo den chúrsa deis do na daltaí an t-eolas atá acu ó na ceachtanna a chur i bhfeidhm mar chuid de thionscadail ghníomhaíochta.

TORTHAÍ FOGHLAMA

Ag deireadh an chúrsa seo, beidh na daltaí in ann tabhairt faoi thionscadail ghníomhaíochta ina leagtar béim ar leith ar chearta teanga.

LIOSTA DE THIONSCADAIL GHNÍOMHAÍOCHTA

1. Cairt cearta teanga a scríobh don rang.
2. Taispeántas a eagrú maidir le húsáid na Gaeilge timpeall na scoile.
3. Ceiliúradh ar Lá na hEorpa ar an 9 Bealtaine nó ar Lá Eorpach na dTeangacha ar an 26 Meán Fómhair.
Ar ndóigh, is féidir an ceiliúradh a eagrú ar aon dáta.
4. Leabhrán le cur le chéile le húsáid i leabharlann na scoile.
5. Cuairt ó Oifig an Choimisinéara Teanga a eagrú.

NÓTAÍ DON MHÚINTEOIR

- Is feidir an tionscadal a dhéanamh i rith an chúrsa. Ní gá fanacht go dtí go mbeidh na ceachtanna ar fad críochnaithe.
- Tá ceann amháin de na tionscadail thuasluaite leagtha amach céim ar chéim anseo agus tá moltaí tugtha do na cinn eile.
- Seans go mbeidh moltaí eile ag na daltaí do thionscadail ghníomhaíochta agus is féidir leas a bhaint as na moltaí sin freisin ar choinníoll go n-úsáidfear an cur chuige atá tugtha anseo.
- Ba chóir go mbeadh na tionscadail ghníomhaíochta ceangailte leis na ceachtanna atá déanta ag na daltaí maidir le feasacht faoi chearta teanga.
- Ba chóir don rang ar fad a bheith ag obair ar an tionscadal céanna.

EAGRÚ AN TIONSCADAIL GHNÍOMHAÍOCHTA

- Ba chóir na daltaí a roinnt ina ngrúpaí de choistí éagsúla. Ba chóir go mbeadh tuairim is triúr daltaí ar gach coiste.
- Ba chóir ról ar leith a thabhairt do gach dalta ar na coistí éagsúla.
- Beidh tuairisc le scríobh ag gach coiste faoina ról sa tionscadal.
- Gach seachtain beidh ar gach coiste tuairisc a thabhairt don rang faoin obair atá déanta acu go dtí sin agus faoin obair atá fós le déanamh acu.
- Beidh ar gach dalta sa rang nótaí a choimeád ar an obair atá ar siúl acu fad is atá an tionscadal idir lámha acu.

1. Cairt Cearta Teanga don Rang

Aidhm:

Go mbeidh na daltaí ábalta cairt cearta teanga a chumadh don rang.

Coiste Taighde:

Déanfaidh an grúpa seo taighde faoi na cearta teanga atá riachtanach don rang.

Coiste Ceisteanna:

Nuair a bheidh an taighde déanta, beidh ar an ngrúpa seo ceistneoir a chumadh le cur ar dhaltá eile sa scoil faoi na cearta teanga atá ag teastáil uathu agus a bhraitheann siad nach bhfuil acu faoi láthair.

Coiste Suirbhé:

Déanfaidh an grúpa seo suirbhé ar dhaltá eile sa bhliain nó sa scoil chun an t-eolas cuí faoi chearta teanga a fháil uathu.

Coiste Torthaí:

Cuirfidh an grúpa seo na torthaí ar fad ón suirbhé le chéile agus tabharfaidh siad an t-eolas don Choiste Ealaíne.

Coiste Ealaíne:

Déanfaidh an grúpa seo póstaer a dhearadh bunaithe ar na torthaí a bheidh bailithe ón suirbhé.

Liosta Cearta:

- Ceart do theanga féin a úsáid.
- Ceart comharthaí a fheiceáil i do theanga féin.
- Ceart seirbhísí a fháil i do theanga féin.
- Ceart leabhair a fháil i do theanga féin.

2. Taispeántas maidir le húsáid na Gaeilge timpeall na scoile

Nótaí don Mhúinteoir:

- Is féidir taispeántas mar seo a chur in airde sa scoil nó a úsáid do Lá Oscailte sa scoil.
- Sa sampla seo táimid ag baint leasa as nathanna Gaeilge amháin ach, ar ndóigh, is féidir aon teanga eile a úsáid freisin, mar shampla aon teanga eile atá á foghlaim nó á labhairt ag na daltaí sa scoil.

Aidhm:

Eolas a thabhairt do na daltaí maidir le nathanna Gaeilge is féidir leo a úsáid timpeall na scoile.

Toradh Foghlama:

Go mbeidh na daltaí ábalta nathanna Gaeilge a úsáid timpeall na scoile.

Coiste Ceada:

Beidh ar an ngrúpa seo cead a fháil ó phríomhoide na scoile taispeántas a chur in airde sa scoil.

Beidh orthu labhairt ar dtús le rúnaí na scoile chun coinne a dhéanamh leis an bpríomhoide.

Coiste Poiblíochta:

Beidh ar an ngrúpa seo cruinniú a eagrú le Comhairle na nDaltaí agus liosta a dhéanamh de na nathanna is féidir leo a úsáid timpeall na scoile. Beidh orthu alt a scríobh d'irisleabhar na scoile ag cur daltaí na scoile ar an eolas faoin obair atá ar siúl acu don tionscadal.

Coiste Aistriúcháin:

Beidh ar an ngrúpa seo na nathanna a aistriú go Gaeilge.

Ba chóir dóibh comhairle a lorg ó Roinn na Gaeilge / ón múinteoir Gaeilge sa scoil.

Coiste Taispeántais:

Beidh ar an ngrúpa seo na nathanna a thaispeáint timpeall na scoile.

Coiste Fótagrafaíochta:

Beidh ar an ngrúpa seo grianghraif a thógáil den taispeántas le húsáid don alt in irisleabhar na scoile nó sa nuachtán áitiúil.

Coiste Eagraithe:

Nuair a bheidh an t-eolas bailithe, beidh ar an ngrúpa seo an taispeántas a chur i láthair an ranga go foirmiúil agus cuireadh a thabhairt don Cheann Bliana, don Leas-Phríomhoide agus / nó don Phríomhoide chuig lainseáil an taispeántais.

3. Ceiliúradh ar Lá na hEorpa nó ar Lá Eorpach na dTeangacha

Nótaí don Mhúinteoir:

- Is féidir an ceiliúradh seo a dhéanamh ar na laethanta cúí (Lá na hEorpa ar an 9 Bealtaine nó Lá Eorpach na dTeangacha ar an 26 Meán Fómhair) nó is féidir an ceiliúradh a dhéanamh ar aon dáta eile.
- Is féidir taispeántas a chur le chéile faoi chultúr na hEorpa, nó faoi eolas ginearálta atá ag na daltaí faoin Eoraip, nó faoi áit ar thug na daltaí cuairt air mar chuid de thuras scoile.
- Leis an eolas atá bailithe acu, is féidir tráth na gceist a eagrú faoin Eoraip.

Aidhm:

Go mbeidh eolas ag na daltaí faoi chultúir éagsúla na hEorpa agus na nósanna éagsúla atá ag daoine san Eoraip.

Coiste Suirbhé:

Beidh ar an ngrúpa seo ceisteanna a chur ar dhaltá sa rang nó sa scoil faoi na háiteanna san Eoraip ar thug siad cuairt orthu. Ansin beidh orthu eolas nó grianghraif a bhailiú maidir leis na háiteanna seo agus é seo ar fad a thabhairt don choiste taispeántais.

Coiste Taispeántais:

Nuair a bheidh an t-eolas bailithe, beidh ar an ngrúpa seo é a réiteach don taispeántas.

Coiste Ealaíne:

Beidh ar an ngrúpa seo bratacha nó pictiúir a aimsiú don taispeántas.

Coiste Bia:

Beidh ar an ngrúpa seo samplaí de bhia ó thíortha éagsúla a thabhairt isteach sa scoil nó b'fhéidir an bia a ullmhú le cabhair ó Roinn na hEacnamaíochta Baile sa scoil.

Coiste Aoi-chainteoirí:

Beidh ar an ngrúpa seo cuireadh a thabhairt do dhuine nó do dhaoine sa scoil nó sa cheantar, a rugadh i dtír eile san Eoraip nó a raibh cónaí orthu i dtír eile san Eoraip, teacht chun cainte leis an rang faoina dtaithí sa tír sin.

Coiste Thráth na gCeist:

Tar éis dóibh eolas faoin Eoraip a bhailiú, is féidir leis an ngrúpa seo tráth na gceist a eagrú chun deis a thabhairt do na daltaí an méid eolais atá foghlamtha acu faoin Eoraip a léiriú.

4. Leabhrán le cur le chéile le húsáid i leabharlann na scoile

Nótaí don Mhúinteoir:

Is féidir leis na daltaí an leabhrán seo i nGaeilge a chur le chéile le húsáid i leabharlann na scoile.

Aidhm:

Go mbeadh na daltaí in ann:

- Abairtí a bhailiú is féidir a úsáid sa leabharlann.
- Leabhrán a chur le chéile a bheidh úsáideach do dhaltaí sa leabharlann.

Coiste Taighde:

Beidh ar an ngrúpa seo abairtí a bhailiú a cheapann siad a bhíonn á n-úsáid go minic sa leabharlann.

Coiste Ealaíne:

Beidh ar an ngrúpa seo pictiúir a tharraingt nó a aimsiú a bheidh oiriúnach don leabhrán.

Coiste Aistriúcháin:

Beidh ar an ngrúpa seo na nathanna a aistriú go Gaeilge.

Ba chóir dóibh comhairle a lorg ó Roinn na Gaeilge / ón múinteoir Gaeilge sa scoil.

Coiste Leabhráin:

Nuair a bheidh na habairtí curtha le chéile, beidh ar an ngrúpa seo an leabhrán a chur le chéile.

Is féidir cabhair a lorg ón Roinn Teicneolaíocht Faisnéise sa scoil.

Coiste Caidrimh Phoiblí:

Beidh ar an ngrúpa seo póstaer a dhearadh faoin leabhrán chun na daltaí a chur ar an eolas faoin leabhrán agus iad a spreagadh chun é a úsáid.

Coiste Bronnta:

Beidh ar an ngrúpa seo searmanas bronnta an leabhráin a eagrú mar chuid de thionól scoile. Ba cheart go mbeadh na daltaí go léir i láthair sa chaoi is go mbeidh siad ar an eolas faoin leabhrán agus go spreagfar iad chun é a úsáid.

5. Cuairt ó Oifig an Choimisinéara Teanga

Aidhm:

Eolas a fháil faoin obair á dhéanann Oifig an Choimisinéara Teanga.

Torthaí Foghlama:

- Cabhrú leis na daltaí sa chaoi is go mbeidh siad in ann cuairt chuig an scoil ó aoi-chainteoir a réachtáil.
- Cabhrú leis na daltaí scileanna éagsúla a fhorbairt, mar shampla scileanna sóisialta, scileanna gutháin agus scileanna ríomhaireachta.

1. Coiste Ceada:

- Beidh ar an ngrúpa seo cead a fháil ó phríomhoide na scoile cuireadh a thabhairt d'aoi-chainteoir teacht chuig an scoil.
- Beidh orthu labhairt ar dtús le rúnaí na scoile chun coinne a dhéanamh leis an bpríomhoide.
- Nuair a bheidh an t-am agus an dáta socraithe don chuairt, beidh ar an gcoiste cead a fháil ó mhúinteoirí na ranganna a bheidh le cur ar ceal mar thoradh ar an gcuairt.

2. Coiste Eagraithe:

- Beidh ar an ngrúpa seo dul i dteagmháil le hOifig an Choimisinéara Teanga agus cuireadh a thabhairt dóibh teacht chuig an scoil.
- Beidh orthu míniú a thabhairt ar an gcúis atá taobh thiar den chuairt agus ar an méid a bhfuil siad ag súil leis ón gcuairt.

3. Coiste Poiblíochta:

- Beidh ar an ngrúpa seo póstaer a chur thart timpeall na scoile chun eolas a scaipeadh faoin tionscadal atá idir lámha acu.
- Beidh orthu eolas a thabhairt maidir le hobair Oifig an Choimisinéara Teanga agus faoin tábhacht atá leis an obair sin.

4. Coiste Seomra:

- Beidh ar an ngrúpa seo a chinntiú go bhfuil seomra ranga ar fáil don chuairt.
- Beidh orthu a bheith cinnte go bhfuil an seomra glan agus go bhfuil go leor cathaoireacha ann.
- Beidh orthu a bheith cinnte go bhfuil gloine uisce ann don chuariteoir.

5. Coiste Ceisteanna:

- Beidh ar an ngrúpa seo ceisteanna a chur le chéile ón rang sula dtiocfaidh an cuairteoir.
- Beidh orthu daltaí a roghnú chun na ceisteanna a chur ar an gcuairteoir nuair a bheidh an chuairt ar siúl.
- Beidh orthu cóip de na ceisteanna a chur chuig an gcuairteoir sula dtiocfaidh sé/sí.
- Ba cheart go mbeadh deis ann tuilleadh ceisteanna a chur nuair a bheidh an chuairt ar siúl.

6. Coiste Fáiltithe:

- Beidh ar an ngrúpa seo fáilte a chur roimh an gcuairteoir nuair a thiocfaidh sé/sí go dtí an scoil.
- Beidh orthu an cuairteoir a thabhairt go dtí an seomra ranga ina bhfuil an chaint ar siúl.
- Beidh orthu an cuairteoir a chur in aithne don rang.

7. Coiste Cathaoirleachta:

- Beidh ar an ngrúpa seo tús a chur leis an seisiún agus an seisiún a choimeád ar siúl.
- Beidh orthu súil a choinneáil ar chúrsaí ama agus a chinntiú go bhfuil go leor ama ann chun gach rud a chlúdach.

8. Coiste Airgid:

- Beidh ar an ngrúpa seo airgead a bhailiú ón rang le tae agus brioscaí a cheannach don chuariteoir.
- Beidh orthu cárta buíochais a cheannach don chuariteoir.

9. Coiste Bia:

- Beidh ar an ngrúpa seo an tae agus na brioscaí a shocrú don chuariteoir tar éis na cainte.

10. Coiste Buíochais:

- Beidh ar an ngrúpa seo buíochas a ghabháil leis an gcuairteoir as ucht na cuairte agus as ucht an eolais a tugadh don rang.
- Beidh orthu an cuairteoir a thionlacan ón seomra ranga, buíochas a ghabháil leis nó léi agus cárta buíochais a chur chuig an gcuairteoir go gairid ina dhiaidh sin.

Nótaí don Mhúinteoir:

Ba chóir don mhúinteoir dul i dteagmháil le hOifig an Choimisinéara Teanga sula dtosaíonn an rang ag obair ar an gcuairt seo a eagrú. D'fhéadfadh sé go mbeadh an Oifig in ann aoi-chainteoir a chur ar fáil don rang, ag brath ar éileamh.